

**Stanowisko strony mniejszościowej
Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych
dotyczące dyskryminacji mniejszości narodowych na Białorusi, w tym mniejszości polskiej,
w kwestii nauczania języka i w językach mniejszości**

Strona mniejszościowa Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych wyraża swoje oburzenie i protest w związku z działaniami władz Republiki Białoruś ograniczającymi prawa mniejszości narodowych na Białorusi w kwestii nauczania języka oraz w językach mniejszości. Likwidacja nauczania w językach mniejszości oraz ograniczenie nauczania języka ojczystego do jednej godziny tygodniowo godzi w podstawowe prawa obywateli Republiki Białoruś należących do mniejszości narodowych. Wpisuje się to w politykę rusyfikacji prowadzoną przez reżim Aleksandra Łukaszenki, godzącą przede wszystkim w elementarne prawa narodu białoruskiego do zachowania własnej tożsamości i kultury.

Strona mniejszościowa Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych wyraża solidarność z mniejszościami narodowymi w Republice Białoruś. Solidaryzujemy się z Polakami na Białorusi, dla których nauka języka polskiego jako języka mniejszości narodowej ma zostać ograniczona do jednej godziny tygodniowo w szkołach publicznych, w których do tej pory język polski był językiem nauczania. Podzielamy zdanie Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, które w swym stanowisku zdecydowanie potępiło „...kolejny drastyczny atak władz białoruskich na podstawowe prawa mniejszości polskiej; w tym przypadku jest to decyzja o całkowitej rusyfikacji nauczania w szkołach z polskim językiem wykładowym w Grodnie i w Wołkowysku oraz w szkole w Brześciu”. Zgadzaemy się również z opinią MSZ, która mówi: „Likwidacja tych ośrodków dla mniejszości polskiej jest nie tylko złamaniem umów zawartych między fundatorem a władzami lokalnymi. Działanie to jest sprzeczne z umowami i zobowiązaniami międzynarodowymi Białorusi, godzi bowiem w niezbywalne prawo mniejszości polskiej do zachowania tożsamości kulturowej oraz nauki języka narodowego i w języku narodowym”. Tego rodzaju działania władz Białorusi jawnie godzą w europejskie standardy traktowania mniejszości narodowych, dyskryminują i stygmatyzują mniejszości, w tym mniejszość polską na Białorusi. Tym bardziej rozumiemy oburzenie, rozgoryczenie i obawy mniejszości polskiej na Białorusi związane z drastycznym ograniczeniem dostępu do nauczania języka ojczystego, jako że w chwili obecnej mamy również w Polsce do czynienia z drastycznym ograniczeniem dostępu do nauczania języka mniejszości w przypadku jednej z mniejszości narodowych – mniejszości niemieckiej.

Apelujemy do rządu Białorusi o natychmiastowe zaniechanie praktyk mających na celu przymusową asymilację, czyli w praktyce rusyfikację, mniejszości narodowych, w tym autochtonicznej mniejszości polskiej na Białorusi. W tym kontekście zwracamy uwagę na to, jak ważne jest w odniesieniu do mniejszości narodowych niestosowanie zasady wzajemności, w myśl której obywatele konkretnego państwa stają się zakładnikami stosunków międzypaństwowych czy też polityki międzynarodowej. Wyrażamy oczekiwanie i nadzieję, że poszanowanie i wspieranie nauczania języków mniejszości narodowych na Białorusi, w tym języka polskiego, będzie zagwarantowane przynajmniej na takim poziomie jak było to do 2022 r.

Grzegorz Kuprianowicz
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu
i Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
reprezentujący mniejszości

27 kwietnia 2022 r.